

Insiderverksamhet, spionage och påverkan

BVR:s kurs i säkerhetsskydd avseende insiderverksamhet, spionage och påverkan är lämplig för t.ex. säkerhetschefer, ledningsgrupper, civilförsvarsansvariga och annan personal. Den lämpar sig mycket väl som utbildning i säkerhetsskydd för personal som är krigsplacerad inom offentlig, privat och militär verksamhet.

Hela kursen genomförs på svenska med specifika kopplingar till och exempel från både aktuella och historiska händelser. Alla moduler presenteras utifrån föreläsarnas gedigna utredar- och analysverksamhet.

Omfattning

Kursen omfattar i sin helhet tre dagars föreläsning och interaktionspass. De tre utbildningsdagarna kan läggas separat eller i följd, efter kundens önskemål. Dag 1 är en introducerande grundkurs, medan dag 2 innehåller fördjupningar samt fokus på eget säkerhetsskydd. Dag 3 omfattar valbara tilläggsmoduler med ytterligare fördjupning om organisationens säkerhet, där vi bl.a. arbetar med verktyg för säkerhetsutveckling.

För ledningspersonal rekommenderas minst två dagars sammanhängande kurs, där även mellanliggande kväll vid önskemål kan tas i anspråk för en föreläsning om en specifik händelse samt friare diskussioner. Grundkursen (Dag 1) kan erbjudas för t.ex. organisationens högsta ledning och kommunikatörer.

Mål och syfte

Syfte med kursen är att öka förståelsen för vad som händer generellt inom säkerhetsområdet, d.v.s. säkerhetsskydd i allmänhet men i synnerhet områdena påverkan och antagonistiska hot av en s.k. insider.

Sverige kommer inom en rad områden att behöva stärka sitt säkerhetsskydd och bygga upp ett nytt totalförsvaret för att möta den nya hotbilden. En förskjutning av hotbilden kan också ses vad gäller angrepp mot civila mål, infrastruktur och näringsliv. Kursdeltagare får en fördjupad kunskap om denna mer diffusa och komplexa hotbild, mot egen verksamhet men även gentemot kunder och samverkande organisationer.

Genom denna kurs kommer deltagaren att få:

- Fördjupad förståelse för behovet av skydd mot insiderverksamhet, spionage och påverkansoperationer.
- Kunskap om dagens hotbild och utvecklingen inom området.
- Kunskap om nomenklatur.
- Fördjupad kunskap om skyddsvärde och samhällsviktig verksamhet.
- Grundläggande kunskap om ansvar och gällande författningar inom säkerhetsskyddsområdet.
- Grundläggande kunskap inom ämnet påverkan: mål, hot och metoder.
- Kunskap om insiderverksamhet: hot, aktörer och metoder.
- Förståelse för hotens realitet genom fallbeskrivningar.
- Grundläggande kunskap om skydd och motverkan.
- Fördjupad förståelse för underrättelsetjänsters arbete och metoder (Dag 2).
- Grundläggande kunskap om genomförande av omvärldsanalys (Dag 2).
- Grundläggande kunskap om hur informationskällor och spioner värvas (Dag 2).
- Spioners metoder och arbetssätt (Dag 2).
- Tips om verktyg för bedömning av hot och risker inom en organisation (Dag 2&3).
- Fördjupad kunskap om hur man kan bygga upp ett fungerande säkerhetsskydd (Dag 2&3).

Innehåll

Kursen består totalt av 7 huvudmoduler, samt tilläggsmoduler och praktiska övningar som delvis utformas i samråd med kunden. Utbildningen byggs upp på erfarenheter från ett antal verkliga fall, som presenteras utifrån föreläsarnas utredarverksamhet och den historiska säkerhetsutvecklingen både nationellt och internationellt.

Huvudmoduler

DAG 1 -----

1. Introduktion

Här presenteras grunderna för säkerhetsskydd mot insiderverksamhet, spionage och påverkansoperationer.

- Vad är hotbilden idag?
- En kortare genomgång av nomenklatur.
- Vilka hotar oss? En genomgång av antagonister, såsom främmande makt, terrorister, extremister, kriminalitet.
- Vad skall skyddas? Hur skall det skyddas?
- Sammanfattning och diskussion.

2. Säkerhetsskyddskrav

Från den 1 december 2021 gäller en förändrad säkerhetsskyddslag, som omfattar ett stort antal olika verksamheter inte minst inom transportsektorn. Denna modul ger grundläggande kunskap om gällande författningar inom säkerhetsskyddsområdet.

- Samhällsviktig verksamhet – vad är det?
- Anmälningsskyldighet till tillsynsmyndighet.
- Säkerhetsskyddslagen.
- Säkerhetsskyddsförordningen.
- Föreskrifter från olika myndigheter (Säkerhetspolisen, MSB m.fl.)
- Diskussion om övriga krav inom aktuell bransch.

3. Påverkan

Introduktion av ämnet påverkan. I underrättelsevärlden är detta inget nytt, men verksamheten har förändrats över tid. Vi går igenom hur det ser ut i dag och i morgon.

- Vilka är målen?
- Vilka är de största hoten, mot Sverige, företag?
- Vilka är metoderna?
- Fallbeskrivningar.
- Hur ser framtiden ut?
- Sammanfattning och diskussion.

4. Insiderverksamhet

Insidern presenteras, liksom dennes mål och metoder.

- Vad är insiderhotet?
- Varför finns insidern?
- Vilka är aktörerna?
- Vilka är metoderna?
- Går det att identifiera insidern?
- Fallbeskrivningar.
- Sammanfattning och diskussion

DAG 2 -----

5. Spionage

Vi lär oss om hur en spion värvas, vilka som är intressanta ur värningssynpunkt, och hur en spion arbetar.

- Hur värvar man sina källor/spioner?
- Vilka är de och vilka är metoderna?
- Mål för spionage – historiskt, idag och i framtiden.
- Fallbeskrivningar.

6. Underrättelsetjänst

Vi går igenom hur säkerhetstjänster arbetar, t.ex. med omvärldsanalys.

7. Säkerhetsskydd

Här presenteras hur ett bra säkerhetsskydd kan byggas – fysiskt, personellt, och informationsmässigt.

DAG 3 – Valbara tilläggsmoduler -----**A. Utveckling av rapporteringssystem**

Tillvalsmodul om vikten av att händelser rapporteras in i organisationen och hanteras. Erfarenheter från bl.a. flygsäkerhetsområdet presenteras, där effekten av fungerande incidenthantering och en god rapporteringskultur blivit en *game changer* som resulterar i en extremt hög säkerhetsnivå och samtidigt ökad effektivitet.

Denna modul kan fördjupas med vidareutbildning om säkerhetsindikatorer, säkerhetsmål och trendanalyser, samt implementering och utveckling av säkerhetsledningssystem.

B. Funktioner och nyckelroller

Om nödvändiga beståndsdelar och utpekade ansvarshavare för metodisk säkerhetsledning i en fungerande säkerhetsskyddsorganisation.

C. Verktyg för Gap-analys

Presentation av befintligt stöd för gap-analys inom säkerhetsskydd, risk och sårbarhet.

D. Utredningsmetodik

Kortfattad introduktion för personal med utredningsansvar. Denna modul kan kompletteras med BVR:s fördjupande utbildningar i utredningsmetodik samt händelse- & orsaksanalys.

Praktiskt stöd

BVR Academy & Investigations erbjuder också konsultstöd för analys av organisationens befintliga säkerhetsskydd, samt utredningsstöd vid oönskade händelser.

I. Gap-analys säkerhetsskydd

Genomförande av en övergripande gap-analys för jämförelse av en organisations system för säkerhetsskydd med riktlinjer och *best practice*. Innehåller civila och militära aspekter. Ca 4-8 timmar.

II. Säkerhetskulturanalys

Genomförande av en övergripande analys för att undersöka status på organisationens säkerhetskultur. Kan utföras med hjälp av intervjuer och dokumentstudier eller som en s.k. *Pre-Incident Investigation*, d.v.s. en utredning med metoder enligt BVR:s säkerhetsutredning som genomförs ”innan händelsen”.

Från ca 8 timmar och uppåt, beroende på önskad omfattning.

III. Säkerhetsutredning

Genomförande av utredning efter misstänkt eller konstaterad antagonistisk verksamhet.

Föreläsare och utredare ur BVR

Ulv G A Rohdin

Ulv är huvudföreläsare i BVR:s säkerhetsskyddskurser och är expert på skydd mot insiderverksamhet, spionage och påverkan. Han har en bakgrund som sektionschef och kriminalkommisarie vid SÄPO och har stor erfarenhet av inhämtnings- och analysarbete inom bl.a. kontraextremism, kontraterror, kontraspionage och säkerhetsskydd.

Ulv har även stor erfarenhet av utredning och rådgivning inom området säkerhet; omvärldsanalys, af-färsresearch, utredningar kring inträffade incidenter, misstänkta brott, personutredningar (bakgrunds-kontroller), analys av påverkansoperationer samt bedömning av risk och sårbarheter.

Sven E Hammarberg

MSc, MBA. Många års erfarenhet som stridspilot och flygingenjör, samt incident- och haveriutredare. Utbildare inom utredningsmetodik, säkerhetsledning och ledarskap. Organisationsutvecklare, säkerhetsanalytiker, utredare och utvecklare av säkerhetsledningssystem. Lång erfarenhet av riskanalyser i tekniska och organisatoriska system. Utredare med uppdrag åt bl.a. svenska SHK, Försvarmakten och FN. Ingår i ledningsgruppen för BVR Academy & Investigations.

Agne Widholm

Bakgrund som militär flygchef och helikopterpilot inom Search and Rescue och ubåtsjakt (ASW). Utbildare inom utredningsledning, säkerhetsledning och krisledning. Ledde och deltog i bl.a. helikopterinsatser under Estoniakatastrofen i Östersjön 1994. Mycket erfaren haveriutredare vid svenska Statens haverikommission under 12 år. Erfarenhet av internationella utredningar, bl.a. sänkningen av den sydkoreanska korvetten Cheonan. Ingår i ledningsgruppen för BVR Academy & Investigations.

Gästföreläsare med specifik kompetens deltar enligt överenskommelse med kund.

Se mer på www.bvrinvestigations.se.

Schema

Följande schema visar hela tredagarsutbildningen, med exempel på val av tilläggsmoduler Dag 3.

De tre utbildningsdagarna kan erhållas separat eller i följd, efter kundens önskemål.

Dag 1 utgör en introducerande grundkurs som vid önskemål kan ges separat. Grundkursen kan sen byggas på med fördjupningsutbildningar motsvarande dag 2 och dag 3.

Dag 1 KI 09.00 – 15.00 1. Introduktion 2. Säkerhetsskyddskrav 3. Påverkan 4. Insiderverksamhet	Dag 2 KI 09.00 – 15.00 5. Spionage 6. Underrättelsetjänst 7. Säkerhetsskydd	Dag 3 KI 09.00 – 15.00 A. Utveckling av rapporterings-system (B. Funktioner och nyckelroller) (X. Praktisk övning, t.ex. Gap-analys) - Kursutvärdering - Avslutning
--	--	--

Kursutvärdering

Varje deltagare erhåller ett bevis på genomförd kurs.

Kursen utvärderas efter genomförande via en digital applikation. Utvärderingen tar ca 2 minuter.

BVR:s utbildningar har genomgående mycket goda vitsord och nöjda kursdeltagare.

